

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Turculeț Mariana în numele inculpatului Apostoi Alexandr, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Apostoi Alexandr xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.04.2021 – 04.06.2021;

Instanța de apel: 25.06.2021 – 30.09.2021;

Instanța de recurs: 01.12.2021 – 23.02.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 04 iunie 2021, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Apostoi Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.320¹ Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni;

- art.320¹ Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului Apostoi Alexandr i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 9 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că la data de 26 martie 2021, aproximativ la ora 11:30, cunoscând cu certitudine că, de către Judecătoria Cahul la 01 februarie 2021 a fost emisă ordonanța de protecție a victimelor violenței în familie xxxx, pe un termen de 3 luni, începând cu data de 01 februarie 2021, prin care instanța i-a stabilit obligații față de agresorul Apostoi Alexandr, domiciliat în xxxx, și anume: să părăsească locuința amplasată pe adresa xxxx, cu interzicerea de a vizita locul de trai a victimelor xxxx, amplasat pe adresa xxxx, să stea departe de locul de trai al victimei xxxx la o distanță ce ar asigura victimele de cel mult 300 m, să nu contacteze cu victimele telefonic sau prin alte căi de comunicație, intenționat a încălcat restricțiile

ordonanței de protecție menționate, fiind depistat de către colaboratorii IP Cahul în domiciliul victimelor xxxx, situat în xxxx, încălcând ordonanța de protecție.

Tot el, Apostoi Alexandr la data de 30 martie 2021, aproximativ la ora 20:00, cunoscând cu certitudine că, de către Judecătoria Cahul la 01 februarie 2021 a fost emisă ordonanța de protecție a victimelor violenței în familie xxxx, pe un termen de 3 luni, începând cu data de 01 februarie 2021, prin care instanța a stabilit obligații față de agresorul Apostoi Alexandr, domiciliat în xxxx, și anume: să părăsească locuința amplasată pe adresa xxxx, interzicerea vizitării locului de trai al victimelor xxxx amplasat pe adresa xxxx, să stea departe de locul de trai al victimei xxxx la o distanță ce ar asigura victimele de cel mult 300 m, să nu contacteze cu victimele telefonic sau prin alte căi de comunicație, intenționat a încălcat restricțiile ordonanței de protecție menționate, fiind depistat de către colaboratorii IP Cahul în domiciliul victimelor xxxx situat în xxxx, încălcând ordonanța de protecție.

3. Avocatul Turculeț Mariana în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu adoptarea unei noi soluții prin care lui Apostoi Alexandr să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, non privativă de libertate - cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În motivarea apelului a invocat dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale înfăptuită de către prima instanță, pe care o consideră prea aspră, ținând cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, a înaintat cerere de examinare a cauzei penale în baza art.364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de judecată nu a apreciat dacă scopul pedepsei aplicate poate fi atins și fără executarea pedepsei cu închisoare, astfel, greșit a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc numai prin izolarea inculpatului de societate, considerând că acesta urmează să execute real pedeapsa închisorii stabilite, or, corectarea inculpatului este posibilă fără privarea acestuia de libertate.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 septembrie 2021, a fost respins apelul declarat, ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate, fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului de săvârșirea infracțiunilor imputate.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, nu poate fi reținută o altă situație de fapt decât cea reținută de către prima instanță.

Instanța de apel a considerat nefondate motivele invocate de către partea apărării cu referire la dezacordul cu individualizarea pedepsei penale, reținând că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75, 84 Cod penal, de

caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, care a acceptat probele administrate în cadrul urmăririi penale, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, nu permite aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, după cum solicit apărarea, astfel, instanța de fond corect i-a stabilit acestuia pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a menționat, că temei legal pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege - nu se constată, or toate circumstanțele cauzei au fost luate în considerație de către prima instanță la stabilirea pedepsei, ținând cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, inculpatul beneficiind de reducerea cu o treime a limitei de pedeapsă cu închisoare prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

Instanța de apel a apreciat că, modalitatea de executare aleasă de prima instanță este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă, urmările produse, personalitatea inculpatului și situația familială a acestuia.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Turculeț Mariana în numele inculpatului, prin care, invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Apostoi Alexandr să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În dezvoltarea argumentelor recursului, apărarea susține că la stabilirea pedepsei instanța trebuie să țină cont de scopul legii penale, care urmărește restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Consideră că în speță este posibilă suspendarea executării pedepsei cu închisoarea și acordarea posibilității acestuia, ca în termenul de probațiune, prin comportament exemplar și muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat și va oferi o mai bună protecție intereselor societății, decât izolarea lui Apostoi Alexandr de societate.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului depus de partea apărării, și a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75, 84 Cod penal, astfel că nefiind comise careva erori de drept în raport cu motivele invocate de partea apărării, iar decizia contestată conține motive clare pe care se întemeiază soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii

instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal atestă, că partea apărării invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume invocă dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Așadar, instanța de recurs se va expune doar în privința temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului Apostoi Alexandr, întrucât celălalt temei de casare nominalizat în recurs nu a fost motivat de către partea apărării, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al acuzării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Raportând însă argumentul invocat la circumstanțele speței, Colegiul penal relevă, că acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Cu referire la argumentul menționat în recurs, Colegiul penal menționează, că potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Doar instanța de judecată este în drept să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând temeinicia solicitării apărării privind necesitatea aplicării în privința inculpatului Apostoi Alexandr a unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege, Colegiul penal menționează, că aceasta nu poate fi reținută, deoarece sub aspectul individualizării pedepsei penale, soluția instanței de apel, este întemeiată și legală.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că inculpatul a comis două infracțiuni, care potrivit art.16 Cod penal, fac parte din categoria celor mai puțin grave, prin urmare instanța de apel a motivat iraționalitatea aplicării prevederilor art.90 Cod penal.

În opinia Colegiului penal instanța de apel corect și legal a menținut sentința primei instanțe în partea stabilirii pedepsei inculpatului, precum și modalitatea de executare a acesteia, motivându-și în mod temeinic soluția în acest sens, iar argumentele recurentului cu privire la aplicarea art.90 Cod penal sunt declarative, deoarece nu conțin o motivare a solicitărilor cu referire la circumstanțe concrete ale cauzei.

Ca urmare, instanța de recurs menționează că circumstanțele la care face referire partea apărării în cererea de recurs au fost luate în considerație la aplicarea pedepsei de către instanțele de fond, care au ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut vinovăția, se căiește sincer și a solicitat ca judecarea cauzei să fie îndeplinită conform procedurii prevăzute de art.364¹ Cod de procedură penală.

Colegiul penal reiterează că, la stabilirea măsurii și modului de executare a pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.7, 16, 75-78, 84 Cod penal, soluția fiind motivată corespunzător circumstanțelor cauzei, corect concluzionând-u-se că, scopul pedepsei poate fi atins doar cu executarea reală a pedepsei cu închisoare stabilite lui Apostoi Alexandr, aceasta fiind proporțională și echitabilă faptelor comise de către inculpat.

Prin urmare, Colegiul penal atestă că, alegațiile apărării cu privire la comiterea erorii de drept, individualizarea contrară prevederilor legale a pedepsei stabilite inculpatului, sunt vădit neîntemeiate, întrucât însăși recurentul nu a identificat și nu a expus în recurs care anume prevederi legale au fost încălcate de către instanța de apel la individualizarea pedepsei.

Astfel, din conținutul deciziei instanței de apel, rezultă cert motivele pentru care a fost menținută sentința, instanța de apel respectând și prevederile art.art.414 alin.(1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct.4.1. din prezenta decizie, motivare pe care instanța de recurs o însușește pe deplin.

În cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârile CEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal conchide că, la stabilirea pedepsei inculpatului Apostoi Alexandr, pentru infracțiunile comise, instanța de apel nu a comis erori de drept ce ar afecta soluția, pedeapsa aplicată și modul de executare a acesteia fiind corect stabilite, cu respectarea exigențelor legii, iar alegațiile apărătorului expuse în recursul ordinar sunt vădit neîntemeiate.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Turculeț Mariana în numele inculpatului Apostoi Alexandr, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Apostoi Alexandr xxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 07 aprilie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie